Euroopa Komisjon

Juvenes Translatores

Tõlkevõistluse „Juvenes Translatores“ reeglid

SISSEJUHATUS 2

1. VÕISTLUSE VÄLJAKUULUTAMINE 2

2. KOOLIDE REGISTREERIMINE 2

3. KOOLIDE VALIMINE 4

4. ÕPILASTE VALIMINE JA REGISTREERIMINE 5

5. VÕISTLUSPÄEV 6

6. TÕLGETE HINDAMINE 8

7. VÕITJATE JA ÄRAMÄRGITUD TÖÖDE VÄLJAKUULUTAMINE 8

8. AUHINNATSEREMOONIA JA KOLMEPÄEVANE REIS BRÜSSELISSE 9

9. REEGLITE JA JUHISTE TÕLGENDAMINE 9

Sooviksite lisateavet? 10

SISSEJUHATUS

Euroopa Komisjoni kirjaliku tõlke peadirektoraat korraldab Euroopa Liidu keskkoolidele **veebipõhise tõlkevõistluse** Juvenes Translatores 2025.

Võistluse **peamised etapid** on järgmised:

1. võistluse väljakuulutamine
2. koolide registreerimine
3. osalevate koolide loosimine
4. õpilaste valimine ja registreerimine
5. võistluspäev
6. tõlgete hindamine
7. võitjate ja äramärgitud tööde väljakuulutamine
8. auhinnatseremoonia ja kolmepäevane reis Brüsselisse.

Tõlkevõistluse iga etapi üksikasjalikud reeglid ja juhised on esitatud allpool.

1. VÕISTLUSE VÄLJAKUULUTAMINE

Kirjaliku tõlke peadirektoraat kuulutab võistluse välja Juvenes Translatorese ametlikul veebisaidil

2. septembril 2025 kl 12.00 (Kesk-Euroopa aja järgi).

Veebilehel on link võistluse platvormile, kus saate oma kooli registreerida.

Teade avaldatakse ka sotsiaalmeedias.

- Facebook: https://www.facebook.com/translatingforeurope
- Instagram: https://www.instagram.com/translatingforeurope

2. KOOLIDE REGISTREERIMINE

Osalemiseks tuleb kool **registreerida** võistluse **platvormil**

ajavahemikus 2. september kl 12.00 (Kesk-Euroopa aja järgi) kuni 14. oktoober 2024 kl 12.00 (Kesk-Euroopa aja järgi).

Võistluse platvormi link avaldatakse Juvenes Translatorese ametlikul veebisaidil ja sotsiaalmeedias kui registreerimine on avatud. Puudulikult täidetud või hilinenud registreerimistaotlusi vastu ei võeta.

Osalemiseks peab kool vastama järgmistele tingimustele.

Osaleda saavad ainult **keskkoolid**.

Osaleda ei saa:

- koolid, mis õpetavad keeli õhtukursuste vormis;
- organisatsioonid, mis pakuvad sarnaseid, keskkooli õppekava väliseid keelekursusi**.**

Kool peab:

- asuma **ELi riigis**;

- olema tunnustatud ühe või mitme ELi riigi haridusasutuse poolt;
- registreerima **kaks kuni viis 2008. aastal sündinud osalejat**;
- tagama **internetiühenduse**;
- tagama vajalikud **IT-seadmed.**

Enne kooli registreerimist peab vastutav õpetaja saama **kooli direktori heakskiidu võistlusel osalemiseks** (kooli saavad registreerida ainult õpetajad, õpilased seda teha ei saa).

Registreerumisel (**ainult üks vorm kooli kohta**) peab kool esitama järgmised andmed:

- kooli ametlik nimi ja aadress;
- vastutava õpetaja nimi ning
- vähemalt üks kehtiv e-posti aadress.

Kuna **võtame kooliga ühendust vaid e-posti teel**, siis palun:

- kontrollige seda postkasti korrapäraselt (ja vaadake aeg-ajalt ka rämpsposti) ning
- veenduge, et see ei oleks täis.

Kool peab registreerimiseks looma oma konto koos kasutajanime ja salasõnaga (need on vajalikud kõigiks tulevasteks sisselogimisteks võistluse platvormil, sealhulgas osalejate juurdepääsuks võistluse toimumise päeval) ning täitma kohustuslikud väljad.

Kooli nimi tuleb sisestada ametliku täisnimena, kasutades vajaduse korral suuri algustähti ning kõiki eritähti ja diakriitilisi märke, mis on nõutud keeles, milles koolis õpe toimub. Ärge kasutage lühendeid. Näide: *Ukmergės Šilės Šilevičiaus gimnazija*.

Registreerimisega võtab kool endale kohustuse järgida võistluse reegleid ja juhiseid ning valituks osutumise korral kohustub korraldama koolis tõlkevõistluse **27. novembril 2025**.

Võistluse korraldamiseks tuleb:

- valida ja registreerida **2008. aastal sündinud õpilased;**
- võimaldada õpilastel võistlusel osaleda;
- tagada võistluseks vajalike ruumide, IT-vahendite ja personali olemasolu;
- tutvustada võistluse reegleid ja juhiseid osalejatele ja nende vanematele või hooldajatele ning saada nende nõusolek;
- tagada, et võistlus toimuks ausates ja erapooletutes tingimustes, ning
- kui kooli esindaja osutub üheks 27st võitjast, võimaldada temal ja ta õpetajal osaleda auhinnatseremoonial, mis toimub kolmepäevasel visiidil Brüsselisse.

Kool nõustub ka sellega, et võistlusele valituks osutumise korral avaldatakse kooli nimi Juvenes Translatorese ametlikul veebisaidil.

Osalev kool peab tagama ka vajalike ja nõuetekohaselt toimivate IT-seadmete olemasolu:

- üks arvuti osaleja kohta
- nõuetekohane klaviatuur sihtkeelde tõlkimiseks

- IT-vahendid peavad olema töökorras ja valmis seatud aegsasti enne võistluse algust
- internetiühendus (vähemalt 1 Mbit/s)
- Arvutitele esitatavad tehnilised nõuded on järgmised.
  - ❖ Operatsioonisüsteemid:
    - Windows 10 või hilisem
    - iOS 12.3 või hilisem
  - ❖ Veebibrauserid:
    - Chrome 101 või hilisem
    - Firefox 100 või hilisem
    - Safari 15.4 või hilisem
    - Edge 100 või hilisem
    - Opera 86 või hilisem

Veebibrauserid ei tohiks sisaldada **täiendavaid pluginaid**, nt reklaamiblokeerijaid või õigekirja kontrolli programme. JavaScript peaks olema aktiveeritud.

Koolid peavad katma kõik võistluse korraldamisega seotud kohalikud kulud.

Kui kool neid kohustusi ei täida, võidakse ta võistluselt kõrvaldada.

3. KOOLIDE VALIMINE

Pärast registreerimisperioodi lõppemist valitakse registreerunud koolide hulgast **elektroonilise loosi teel** välja võistlusel osalevad koolid.

Igast riigist valitud koolide arv on võrdne kohtade arvuga, mis on sellel riigil Euroopa Parlamendis:

Liikmesriik	Koolide arv
Austria	20
Belgia	22
Bulgaaria	17
Horvaatia	12
Küpros	6
Tšehhi	21
Taani	15
Eesti	7
Soome	15
Prantsusmaa	81
Saksamaa	96
Kreeka	21
Ungari	21
Iirimaa	14
Itaalia	76
Läti	9
Leedu	11
Luksemburg	6
Malta	6

Madalmaad	31
Poola	53
Portugal	21
Rumeenia	33
Sloveenia	9
Slovakkia	15
Hispaania	61
Rootsi	21
KOKKU	**720**

Valiku tegemisel **arvatakse kool riigi kvoodi hulka kooli asukoha alusel**. Näiteks Prantsusmaal asuv hispaania kool IES Liceo español „Luis Buñuel“ arvestatakse Prantsusmaa kvoodi hulka.

Valituks osutunud koolide nimekiri avaldatakse JT ametlikul veebisaidil **2025. aasta oktoobri** lõpus.

Valik on lõplik ja seda **ei saa vaidlustada**. Kui aga valituks osutunud kool otsustab võistluselt kõrvale jääda või ei saa sellel osaleda ning kui aeg ja ressursid seda võimaldavad, võib selle riigi kvoodi täita teine selle riigi koolide hulgast loosi teel valitud kool. Sellisel juhul ei pruugi vastav muudatus kajastuda võistluse veebisaidil avaldatud nimekirjas, kuid asjaomase kooliga võetakse otse ühendust.

4. ÕPILASTE VALIMINE JA REGISTREERIMINE

Kui teie kool osutus elektroonilise loosi teel valituks, siis tuleb osalevad õpilased ja nende valitud keelepaarid registreerida võistluse platvormil hiljemalt 19. novembril 2025 kell 12.00 (Kesk-Euroopa aja järgi).

Iga valituks osutunud kool saab **registreerida 2–5 osalejat.** Õpetaja peab osalejate nimed ja nende valitud keelepaarid (keel, millest nad tõlgivad, ja keel, millesse nad tõlgivad) registreerima võistluse platvormil hiljemalt **19. novembril 2025 kell 12 (Kesk-Euroopa aja järgi)**.

Pange tähele, et kool, kust on registreeritud ainult üks kandidaat, ei saa võistlusel osaleda. Kui te ei ole tähtajaks registreerinud 2–5 osalejat, peame teie osalemise võistlusel tühistama ja võimalus läheb üle mõnele teisele ootel olevale koolile. Kui teie kool või teie registreeritud osaleja ei saa ettenägematul põhjusel võistlusel osaleda, teavitage sellest palun korraldajaid esimesel võimalusel.

Pärast seda kuupäeva enam osalejaid ega nende keelepaare muuta ei saa.

Iga valituks osutunud kool peab võistluse platvormil registreerima **2–5 osalejat**, kes peavad vastama järgmistele tingimustele:

- õpilane on sündinud aastal **2008**;
- õpilane on **alaliselt kantud oma kooli õpilaste nimekirja**.

Sünniaasta nõude eesmärk on luua kõigi ELi riikide haridussüsteemidele võrdsed tingimused.

Kool peab märkima iga osaleja **keelepaari**, s.o tõlketöö lähte- ja sihtkeele:

- *lähtekeel* = keel, millest tõlgitakse;
- *sihtkeel* = keel, millesse tõlgitakse.

Osalejad võivad omal valikul tõlkida mis tahes Euroopa Liidu ametlikust keelest teise. ELi **ametlikud keeled** on järgmised:

bulgaaria (BG)	eesti (ET)	iiri (GA)	portugali (PT)
horvaadi (HR)	soome (FI)	itaalia (IT)	rumeenia (RO)
tšehhi (CS)	prantsuse (FR)	läti (LV)	slovaki (SK)
taani (DA)	saksa (DE)	leedu (LT)	sloveeni (SL)
hollandi (NL)	kreeka (EL)	malta (MT)	hispaania (ES)
inglise (EN)	ungari (HU)	poola (PL)	rootsi (SV)

Iga osaleja keelekombinatsioon tuleb fikseerida osalejate võistluse platvormil registreerimise perioodi jooksul. Palun kontrollige, kas see teave on nõuetekohaselt registreeritud, ja kui ei ole, siis võtke viivitamata ühendust korraldajaga.

Soovitame tungivalt, et osalejad tõlgiksid oma *emakeelde* või keelde, mida nad kõige paremini valdavad. Siiski peab see olema üks eespool loetletud ELi ametlikest keeltest.

Kool peab teatama iga osaleja vanema(te)le või hooldaja(te)le tema osalemisest võistlusel.

Koolid võivad osalejate valimiseks kehtestada oma kriteeriumid, kuid need peavad olema selged, õiglased ning mittediskrimineerivad. Kui kirjaliku tõlke peadirektoraat on seisukohal, et mõni kool on kasutanud ebaõiglasi või diskrimineerivaid kriteeriume, võib ta otsustada kooli võistluselt välja jätta.

Kool ei tohi diskrimineerida **puuetega õpilasi**. JT meeskond on teadlik, et puuetega õpilaste õiglaseks ning võrdsete võimalustega osalemiseks võivad osutuda vajalikuks erikorraldused. Kui vajalikud erimeetmed võivad olla reeglitega vastuolus (nt kui puue aeglustab osaleja trükkimist ja ta vajab tõlke lõpetamiseks rohkem aega), võtke palun eelneva loa saamiseks ühendust JT meeskonnaga ning kirjeldage kõnealust puuet ning kavandatavaid meetmeid.

Kirjaliku tõlke peadirektoraat tagab, et kõiki saadud isikuandmeid kaitstakse vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele. Üksikasjalikum teave andmekaitsealaste kohustuste kohta on esitatud Juvenes Translatorese isikuandmete kaitse põhimõtetes.

5. VÕISTLUSPÄEV

Tõlkevõistlus tuleb korraldada kooli ruumides ja see toimub kõigis osalevates koolides üheaegselt ehk **27. novembril 2025** kl 10.00–12.00 (Kesk-Euroopa aja järgi).

Osalejad logivad võistluse platvormile üheaegselt sisse oma isikliku kasutajanime ja salasõnaga (mis on pärast osalejate võistlusele registreerimist e-kirjaga saadetud vastutavale õpetajale).

Kui osaleja on sisse loginud, näeb ta arvutiekraanil kohe enda valitud keeles esitatud lähteteksti. Seejärel saab ta sisestada oma tõlke lähteteksti kõrval asuvasse kasti. **Tõlkimise ajal tuleks tõlgitud tekst salvestada korrapäraste ajavahemike järel.**

Kool peab tagama IT-vahendite nõuetekohase toimimise ja tegema kõik endast oleneva, et võistlus toimuks ausalt ja erapooletutes tingimustes.

Kool vastutab võistluse füüsilise korraldamise eest oma ruumides, sealhulgas kogu praktilise korralduse eest võistluse päeval, ning hoolitseb selle eest, et:

- osalejad kogunevad võistluse toimumiskohta

- igale osalejale tagatakse vajalikud IT-vahendid ja internetiühendus
- osalejatele antakse kasutajanimi ja salasõna (mis on igale osalejale määratud nende registreerimisel), et nad pääseksid võistluse platvormile ja saaksid teksti tõlkida
- võistluse ajal on tagatud järelevalve, mille eesmärk on kontrollida, et osalejad ei kasutaks keelatud tõlkevahendeid
- osalejad salvestavad ja esitavad oma tõlked võistluseks ette nähtud aja lõppedes.

Sõnaraamatud on tõlkija hädavajalikud töövahendid, seega on osalejatel lubatud kasutada nii paber- kui ka veebisõnaraamatuid. Kasutada võib nii üks- kui ka kakskeelseid sõnaraamatuid.

Kasutada *ei tohi*:

- õigekirjakontrolli programme
- arvutipõhise tõlkimise (CAT) vahendeid
- masintõlget (nt Google Translate, DeepL)
- tehisintellekti (AI)

Kui kasutatakse mõnda eespool nimetatud vahenditest, siis eemaldatakse nende abil tehtud tõlge võistluselt.

Osalejad peavad tegema tõlketöö iseseisvalt (mitte paaris- ega rühmatööna) ning ilma õpetaja abita.

Koolid võivad tõlketekste kasutada teiste õpilaste oskuste testimiseks väljaspool ametlikku võistlust (korraldades näiteks samaaegselt koolisisese võistluse), kuid selliselt valminud tõlkeid ei tohiks saata kirjaliku tõlke peadirektoraadile. Võistluse platvormi sel eesmärgil kasutada ei saa.

Kui võistluseks ette nähtud aeg hakkab otsa saama, peavad osalejad oma tõlke võistluse platvormil salvestama ja esitama. Seejärel saavad nad automaatse teate, et nende tõlke esitamine õnnestus.

Soovi korral saavad osalejad tõlke välja printida. Vastutav õpetaja näeb salvestatud tõlkeid ka võistluse platvormil, osaleva kooli ülevaatelehel.

Juhul, kui tekib koolist mittesõltuvaid takistusi, mis ei võimalda koolil tõlkeid nõuetekohaselt saata, võtke palun meiega juhtnööride saamiseks ühendust aadressil DGT-TRANSLATORES@ec.europa.eu.

Tõlge peab valmima võistluse ametliku kestuse jooksul.

Kui osaleja logib tehnilistel põhjustel sisse umbes 15 minutit hiljem, saab ta tõlkida sama aja võrra kauem. **Igal osalejal peaks olema tõlkimiseks aega kaks täistundi.**

Kui viivitus on pikem kui 15 minutit, ei saa te tõlget võistluse platvormil enam esitada, vaid peate selle meile **viivitamata** saatma e-posti teel (vt eespool).

Üldise tehnilise probleemi korral võistluse alguses või sisselogimisel või mõne muu võistluse ajal ilmneva blokeeriva probleemi korral toimige järgnevalt:

- **jääge rahulikuks**, leiame koos lahenduse;
- kontrollige, kas meie Facebooki lehel on teavet selle küsimuse kohta;
- **alustage tõlkimist, kasutades varuvarianti:**
    - **laadige alla lähtetekstid**, mis avaldatakse võistluse ametlikul veebisaidil võistluse alguses, ja

- **tõlkige Microsoft Wordi või muu sarnase programmi abil (eeldusel, et see toimub elektrooniliselt, mitte paberi ja pliiatsiga).**

Nii saab osaleja seejärel toimida järgmiselt:

- kopeerida ja kleepida oma tõlke võistluse platvormile, kui tehniline probleem on lahendatud, ja esitada tõlke võistluse platvormi kaudu, nagu oli algselt ette nähtud; või
- **kui tehniline probleem püsib võistluse lõpuni**, saab õpetaja saata meile e-posti teel osalejate elektroonilised tõlked ning JT meeskond laadib need iga osaleja profiilile üles, et kirjaliku tõlke peadirektoraadi tõlkijad saaksid neid hinnata.

JT meeskond püüab kõigis võistluse etappides kohe vastata kõigile e-posti aadressile (DGT-TRANSLATORES@ec.europa.eu) saadetud küsimustele.

6. TÕLGETE HINDAMINE

Kõiki tõlkeid hindab kirjaliku tõlke peadirektoraadi kutselistest tõlkijatest ja toimetajatest koosnev žürii.

Žürii kasutab samu kriteeriume, mida kasutatakse kirjaliku tõlke peadirektoraadis tõlgitud tekstide hindamisel:

- tõlke täpsus
- õigekiri (grammatika ja sõnavalik)
- ladusus
- leidlikkus tõlkeprobleemide lahendamisel.

Žürii võib võistluselt kõrvaldada iga töö, mis tema hinnangul ei ole tehtud ausalt või erapooletutes tingimustes, nt kui on põhjust arvata, et tõlge on tehtud keelatud abivahendeid kasutades.

Hindamise järel valib teine žürii eesotsas kirjaliku tõlke peadirektoraadi peadirektoriga **igast ELi riigist parima tõlke**. Mõlema žürii otsused on lõplikud.

Žüriide töö ning arutelud on konfidentsiaalsed. Individuaalseid hindeid ega märkusi osalejate tööde kohta ei avaldata.

Mõne osaleja töö võib pälvida **äramärkimise** suurepärase tõlke eest. Äramärgitud tõlke teinud õpilase õpetajat teavitatakse sellest e-kirja teel pärast võitjate väljakuulutamist, s.t 2026. aasta veebruari lõpuks.

Iga tõlke esitanud õpilase kohta saab alla laadida **osalemistunnistuse**. **Tunnistuse** saab alla laadida ka õpetajale, kes koolis tõlkevõistlust korraldas. Kõigile võistlusel osalenud koolidele saadetakse selle kohta e-kiri koos täiendavate juhistega.

7. VÕITJATE JA ÄRAMÄRGITUD TÖÖDE VÄLJAKUULUTAMINE

Võitjad kuulutatakse välja **2026. aasta veebruaris.** Nende nimed ja võidutööd avaldatakse JT ametlikul veebisaidil koos äramärgitud tõlke teinud õpilaste nimekirjaga.

Võitjate väljakuulutamist võidakse kajastada meedias.

8. AUHINNATSEREMOONIA JA KOLMEPÄEVANE REIS BRÜSSELISSE

Võitjad koos kuni kahe vanema või hooldaja ja ühe õpetajaga iga võitja kohta kutsutakse 2026. aasta kevadel kolmepäevasele reisile Brüsselisse.

Võitjaga peab kaasas olema kuni kaks vanemat või hooldajat. Vanemad või hooldajad peavad reisi ja Brüsselis viibimise ajal võitja eest täielikult vastutama.

Komisjon korraldab reisi, majutuse ja mõned toitlustuskorrad ning tasub nende eest. Lisaks üldkindlustusele, millega külastajad on kaetud komisjoni hoonetes viibimise ajal, ei korralda ega tasu komisjon muude kindlustuste eest, mis on seotud Brüsselisse reisimise või seal viibimisega. Võitjal, õpetajal ja lapsevanemal või hooldajal peavad olema sõiduks vajalikud reisidokumendid.[1]

JT meeskond saadab võitja koolile e-postiga loavormi, mille kool peab välja **printima**, **võtma sellele õpilase ja teiste asjakohaste isikute allkirjad** (vt allpool) **ning saatma selle tähtajaks tagasi** korraldajatele koos õpilase kehtiva isikutunnistuse koopiaga.

Vormile peab alla kirjutama:

- õpilane;
- õpilase vanem(ad) või hooldaja(d) (kui õpilane on auhinnareisi ajal alla 18-aastane).

Vormi täites nõustuvad õpilane ja tema vanem(ad) või hooldaja(d) järgmisega:

- õpilase tehtud tõlge avaldatakse JT ametlikul veebisaidil ja seda võidakse edaspidi kasutada ELi institutsioonide sisestel tõlgete hindamise koolitustel;
- õpilasel lubatakse minna Brüsselisse kolmepäevasele reisile;
- fotosid ning videosalvestusi auhinnatseremooniast ja reisist Brüsselisse võib avaldada JT veebisaidil ja sotsiaalmeedias. Komisjon korraldab reisi, majutuse ja mõned toitlustuskorrad ning tasub nende eest.

Tõlkevõistluse Juvenes Translatores isikuandmete kaitse põhimõtetes on kirjeldatud, kuidas isikuandmeid kogutakse, töödeldakse ja kasutatakse ranges vastavuses kohaldatavate õigusaktidega.

9. REEGLITE JA JUHISTE TÕLGENDAMINE

Kirjaliku tõlke peadirektoraadi tõlgendus käesolevatest võistluse reeglitest on lõplik.

[1] Komisjon tasub iga riigi võitja reisikulud päritoluriigist Brüsselisse hotelli, välja arvatud lühikesed sõidud võitja päritoluriigis, nagu taksosõit lennujaama/raudteejaama ja sealt tagasi.

Sooviksite lisateavet?

- Juvenes Translatorese ametlik veebisait: Juvenes Translatores – Euroopa Komisjon
- Facebook: https://www.facebook.com/translatingforeurope
- Instagram: https://www.instagram.com/translatingforeurope/
- Kontaktaadress –
- JT kontaktisik teie koduriigis: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/translation/dg-translation-local-offices_en